

Opublikowane na: Mława (mlawa.pl)

Autor: Agnieszka Puzio-Dębska

Mławska tablica w Sali Tradycji 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej

Publikowane od
15.02.2016 00:00:00

Publikowane do
15.03.2016 00:00:00

Sala Tradycji w 20 Bartoszyckiej Brygadzie Zmechanizowanej przeszła sporą transformację. Zmiana związana była z przeprowadzonym w ubiegłym roku remontem tej części budynku. Skupiono się na dostosowaniu funkcji pomieszczeń kondygnacji do szerokiego zaprezentowania historii i tradycji jednostki, ale też miast i regionów, z którymi jednostka jest nierozzerwalnie złączona. Mława wraz z jej wojenną historią stanowi matecznik wojskowej tradycji i obecnie ważny, wspierający żołnierzy Brygady partner społeczny. W Sali Tradycji z dumą prezentowani są postacie poprzedników, z sylwetką płk. Lawicza-Liszki dowódcy 20 Dywizji Piechoty, jej żołnierzy oraz przeszłość i terażniejszość miasta i jej mieszkańców.

Do Sali Tradycji przygotowane zostały promocyjne tablice Mławy, Bartoszyca i Morąga - współpracujących ze sobą miast, których wspólnym elementem, łącznikiem jest 20 Bartoszycka Brygada Zmechanizowana oraz jej historia i terażniejsza współpraca. Na tablicach znalazły się aktualne informacje, ciekawostki o historii miast oraz ważnych wywodzących się postaciach. Jest fragment "Legendy o Mławie". Znalazła się również informacja na temat Bitwy pod Mławą oraz mapa rozmieszczonych wojsk z września 1939 roku. Jest także tablica poświęcona dowódcy - płk. Wilhelmowi Lawicz-Liszki, zaaranżowane pozycje strzeleckie, historyczne zdjęcia i informacje.

Planem tej prezentacji stała się nie tylko sama sala, w której prezentowane są główne treści opisane w wojskowej instrukcji, ale każda część obiektu, która stanowić ma wprowadzenie i rozszerzenie istotnych i stale poszerzanych treści. W planach dalszego działania Brygady znalazło się również zorganizowanie muzeum regionów, w którym prócz historii wojskowości znajdą swoje miejsce historie ludzi i miejsc, z których wyrosły dzisiejsze Bartoszyce, Mława i Morąg. *Twórcami obecnych przeobrażeń są, wspierani przez przedstawicieli urzędów miast, żołnierze i pracownicy Sekcji Wychowawczej 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej mjr rez. Dariusz Osowski, chor. Mikołaj Błogostawski, sierż. Krzysztof Matczak, st. szer. Paweł Spała, p. Danuta Glińska, p. Tomasz Kowalski.*

Poniżej infoamcja na temat powstania i tradycji 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej im. Hetmana Wincentego Gosiewskiego

W 1994 roku na bazie 75 Ośrodka Materiałowo - Technicznego została sformowana 20 Brygada Zmechanizowana.

Decyzją nr 109/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 lipca 1995 roku w sprawie przyjęcia dziedzictwa tradycji, nadania nazwy wyróżniającej oraz imienia patrona i ustanowienia dorocznego Święta 20 Brygady Zmechanizowanej w Bartoszczach, dla zachowania w pamięci bohaterskich czynów żołnierzy 20 Dywizji Piechoty oraz dla podkreślenia więzi 20 Brygady Zmechanizowanej ze społeczeństwem Bartoszczy i Mławy, na podstawie art.2 ustawy z dnia 30 lipca 1992 roku o ustanowieniu święta Wojska Polskiego oraz postanowień rozkazu nr 1/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 stycznia 1991 roku w sprawie dziedzictwa i kultywowania tradycji oręża polskiego Minister Obrony Narodowej z dniem 15 lipca polecił:

I. 20 Brygadzie Zmechanizowanej przyjąć dziedzictwo i z honorem kontynuować tradycje:

1. 2 dywizji Litewsko - Białoruskiej 1918 - 1920

2. 20 Dywizji Piechoty w składzie:

a) 79 Białostockiego , a następnie Słonimskiego Pułku Strzelców im. Lwa Sapiehy 1918 - 1944;

b) 80 Nowogrodzkiego Pułku Strzelców 1919 - 1944;

c) 78 Słuckiego Pułku Strzelców 1920 - 1944;

d) 20 Pułku Artylerii Lekkiej 1920 - 1939.

II. 20 Brygadzie Zmechanizowanej przyjąć nazwę „Bartoszycka” oraz imię Hetmana Wincentego Gosiewskiego.

III. Doroczne Święto obchodzić w dniu 3 września.

Przyjmując 15 lipca 1995 roku dziedzictwo tradycji tych formacji Wojska Polskiego 20 Bartoszycka Brygada Zmechanizowana im. Hetmana Wincentego Gosiewskiego stała się spadkobierczynią czynu zbrojnego i bohaterstwa poprzedników walczących o niepodległość i granice Rzeczypospolitej w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku, w obronie niepodległości we wrześniu 1939 roku i konspiracji w Armii Krajowej do lata 1944 roku.

Dzieje Brygady rozpoczyna 79 Białostocki Pułk Strzelców, który utworzony został 16 grudnia 1918 roku w Łapach k. Białegostoku. Pułk złożony z ochotników Polskiej

Organizacji Wojskowej i młodzieży z Podlasia po zaprzysiężeniu, od połowy stycznia 1920 roku, osłaniał polsko - litewską linię demarkacyjną. W czasie działań wojennych w 1920 roku 79 Pułk Piechoty walcząc poszczególnymi batalionami w składzie 2 Dywizji Litewsko - Białoruskiej wykazał się męstwem w bojach nad rzekami Uszą i Berezyną.

Kolejną jednostką był sformowany 11 lipca 1919 roku w Lidzie 80 Nowogrodzki Pułk Strzelców. W składzie 2 Dywizji Piechoty Litewsko - Białoruskiej wszedł do walki jesienią 1919 roku i brał udział w ofensywie na Mińsk i Słuck. Swój chrzest bojowy przeszedł pod Filipowiczami. Podczas ofensywy wojsk sowieckich w maju 1920 roku walczył w odwrocie od Chorodźca do Berezyny, aż do przedmieść Warszawy. W dniach 14-15 sierpnia żołnierze Pułku Nowogrodzkiego bronili stolicy bijąc się krwawo pod Radzyminem. Po zwycięskiej „Bitwie Warszawskiej” pułk wziął udział w „bitwie nad Niemnem”, zdobywając przedmieścia Grodna. 8 października Pułk Piechoty w składzie grupy operacyjnej generała Lucjana Żeligowskiego wraz z innymi jednostkami litewsko - białoruskimi zajął Wilno, dokumentując tym swe prawo do ziemi ojców.

Na kartach historii 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej zapisaliśmy także dokonania żołnierzy 78 Słuckiego Pułku Strzelców sformowanego na przełomie lat 1919 - 1920 w Baranowiczach. Z początkiem czerwca 1920 roku pułk w składzie 2 Dywizji Piechoty Litewsko-Białoruskiej obsadził północny odcinek polsko-litewskiej linii demarkacyjnej rozciągającej się od Taurogów do Dyneburga. W wojnie polsko-sowieckiej stoczył 26 lipca 1920 roku ciężkie walki pod Kuźnicą. Data tej bitwy stała się dniem święta pułkowego.

Wsparcie dywizji stanowił 20 Pułk Artylerii Polowej formowany od 5 kwietnia w Wołkowysku, a jego chrztem bojowym stały się walki stoczone w obronie Warszawy, w rejonie Radzymina w dniach od 13 do 16 sierpnia.

Po zakończeniu działań wojennych w 1920 roku pułki 20 Dywizji Piechoty zostały rozlokowane w Baranowiczach 78 PP, w Słonimie 80 PP i 20 PAL w Prużanie.

W 1939 roku zapisane zostały kolejne rozdziały w dziejach 20 Dywizji Piechoty. Zmobilizowana w trybie alarmowym już w marcu Dywizja skierowana została w rejon Mławy dla osłony Warszawy z kierunku Prus Wschodnich. 1 września spadło na nią uderzenie kilku dywizji 3 armii niemieckiej. Przez trzy dni żołnierze 20 Dywizji Piechoty dowodzonej przez płk. Wilhelma Liszkę-Lawicza powstrzymywała wroga.

Zagrożona okrażeniem Dywizja wycofała się 4 września na Modlin, a następnie w rejon Białobrzegów i Nieporętu, gdzie broniła przeprawy przez Bugonarew.

Od 14 września obsadziła północno-praski rejon obrony miasta. Drugi raz w swych dziejach żołnierze 20 Dywizji Piechoty bronili stolicy. Na rozkaz dowódcy Armii „Warszawa” – generała Juliusza Rommła 27 września wraz z całym garnizonem stolicy 20 Dywizja Piechoty złożyła broń.

Bitwa pod Mławą przeszła do zaszczytnych tradycji oręża polskiego, o obrońcach zaś pozycji mławskiej, zgodnie z prawdą, mówią słowa wyryte na płycie Mauzoleum żołnierzy Września pod Mławą:

„GODNI SĄ, BY WSPOMINALI I CZCILI ICH WSZYSCY,

BO ZA PRAWA I ZWYCZAJE OJCZYZNE WALCZYLI MĘŻNIE I WYTRWALE”

Wrzesień nie zamknął dziejów dywizji i jej pułków odtworzonych w macierzystych regionach w strukturach Okręgu Nowogrodzkiego Armii Krajowej. W latach 1943-1944 brały udział w dziesiątkach partyzanckich akcji i bitew, a zakończyły swój szlak bojowy pod Wilnem w operacji „Ostra Brama” w lipcu 1944 roku.

Szlak bojowy i bohaterska postawa, męstwo i poświęcenie żołnierzy 20 Dywizji Piechoty, jej piękne i chlubne tradycje stały się wzorem w codziennej służbie, ku chwale Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i ich następców – młodych żołnierskich pokoleń w szeregach 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej im. Hetmana Wincentego Gosiewskiego.

Sztandar 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej

Płatem sztandaru jest biała tkanina w kształcie kwadratu, na której znajduje się Krzyż Kawalerski wykonany z tkaniny czerwonej. Pośrodku Krzyża Kawalerskiego, w czerwonym kręgu znajdują się dwie gałązki wawrzynu, ułożone w kształcie wieńca otwartego w górnej części. Pośrodku wieńca umieszczony jest wizerunek orła białego. Pomiedzy ramionami Krzyża Kawalerskiego, w rogach płata, są umieszczone wieńce wawrzynu, a w ich polach cyfra „20” będąca numerem 20 Brygady Zmechanizowanej.

Na odwrotnej stronie płata sztandaru o opisanym wyżej kształcie pośrodku wieńca jest umieszczony w trzech wierszach napis „BÓG – HONOR – OJCZYZNA” – hasło

naszych przodków i dewiza żołnierza polskiego. Pomiędzy ramionami Krzyża , w rogach płata są umieszczone wieńce wawrzynu , a w nich:

- herb Mławy
- herb Hetmana Wincentego Gosiewskiego
- herb Bartoszyce
- odznaka pamiątkowa 15 Warmińsko - Mazurskiej Dywizji Zmechanizowanej im. Króla Władysława Jagiełły.

W dniu 15 lipca 1995 roku na Polach Grunwaldu w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego wręczył sztandar bojowy 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej im. Hetmana Wincentego Gosiewskiego. Aktu poświęcenia sztandaru dokonał Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Polowy Wojska Polskiego , gen. dyw. dr Sławoj Leszek Głódź.

Gwoździe honorowe w drzewce sztandaru wbili :

- Prezydent RP
- Minister Obrony Narodowej
- Szef Sztabu Generalnego WP
- Dowódca WOW
- Wojewoda Olsztyński
- Burmistrzowie Bartoszyce i Mławy
- Społeczny Komitet Fundatorów Sztandaru
- Dowódca 15 Dywizji Zmechanizowanej
- Dowódca 20 Brygady Zmechanizowanej
- Kombatanci 20 Dywizji Zmechanizowanej
- Oficerowie 20 Brygady Zmechanizowanej
- Chorążowie 20 Brygady Zmechanizowanej
- Podoficerowie 20 Brygady Zmechanizowanej
- Szeregowi 20 Brygady Zmechanizowanej.

Omówiony sztandar 20 Brygady nawiązuje wymiarami i symboliką do polskich tradycji narodowych i orężnych. Umieszczony na stronie głównej wizerunek orła białego - herb państwa przypomina sztandary królewskich hufców i regimentów.

Zgodnie z polską tradycją narodową i wojskową , sztandar jednostki był zawsze symbolem wierności , honoru , męstwa i tradycji bojowej oddziału. Żołnierz polski na

przestrzeni dziejów otaczał sztandar cziąg , niejednokrotnie bronił go do ostatniego tchu, ostatniej kropli krwi.

Pod sztandarami, na których widniały różne hasła:

- **„Żywią i bronią"**
- **„Honor i Ojczyzna"**
- **„Za Waszą Wolność i Naszą"**

walczyli Polacy broniąc niepodległości swojej Ojczyzny w wielu krajach na całym świecie. Biel i czerwień sztandarów wojskowych symbolizowała również odradzanie się Ojczyzny.

Tak było w 1918 roku, gdy po 123 latach niewoli powstała Polska, tak jest i dzisiaj, gdy żyjemy w wolnej, demokratycznej III Rzeczypospolitej. Szczególnym faktem jest to, że nasz dzisiejszy sztandar 20 Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej został ufundowany dzięki ofiarności społeczeństwa Mławy i Bartoszcyc, organizacji i instytucji społecznych. Jest to symbol łączący nie tylko nas żołnierzy ale również mieszkańców Mławy i Bartoszcyc. To nasza wspólna brygada. Jej sukcesy są naszym wspólnym dziełem i szczytnym osiągnięciem.

źródł

.

-

Adres źródłowy: <https://mlawa.pl/arttykul/mlawska-tablica-w-sali-tradycji-20-bartoszyckiej-brygady-zmechanizowanej>